

Романюк К. Формування професійної компетентності вихователів ДНЗ при побудові партнерських взаємовідносин з дітьми / К.О. Романюк // Актуальні проблеми навчання і виховання в контексті сучасної освітньої парадигми : збірник тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих учених і студентів, 22-24 жовтня 2015 р., Мукачєво / Ред.кол. : Т.Д.Щербан (гол.ред.) та ін. – Мукачєво : Вид-во МДУ, 2015. - С. 241-243

УДК 373.211.24

Романюк Катерина Олександрівна,
кандидат педагогічних наук, асистент кафедри
управління та бізнес-адміністрування
ДВНЗ “Прикарпатський національний університет”
імені Василя Стефаника

***ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВИХОВАТЕЛІВ ДНЗ
ПРИ ПОБУДОВІ ПАРТНЕРСЬКИХ ВЗАЄМОВІДНОСИН З ДІТЬМИ***

Сучасний стан розвитку світового співтовариства, інтенсифікація усіх процесів, що пронизують особисте й професійне життя кожного, вимагають від фахівця будь-якої сфери бути конкурентоспроможним, готовим до професійного зростання, професійної мобільності. У сфері освіти ці зміни втілюються у нагальну потребу не лише оновлення змісту виховання й навчання майбутніх громадян, а й підвищення кадрового потенціалу. Байдужий педагог не зможе виховати творчу, креативну особистість; не уміючи адаптуватись до мінливих умов життя, не володіючи комунікативними здібностями не навчить цьому дітей.

Ідея партнерських взаємовідносин між педагогом і дітьми має глибокі філософсько-педагогічні витоки. На рівноправності взаємин “дорослий-дитина” акцентували М. Монтесорі, Й.Г. Песталоцці, Л. Толстой та інші вчені. Сучасні дослідники В. Букатов, А. Єршова, К. Крутій, О. Пастюк, Є. Шулешко переконані, що на засадах партнерських взаємин діти засвоюють активні форми життєдіяльності з метою пізнання й утвердження їх власної особистості, йменуючи такий підхід соціоігровим.

Стрижневий принцип соціоігрового підходу полягає у знятті з педагога оцінюючої ролі як кожної дитини окремо, так і дитячого колективу в цілому. Таким чином досягається партнерство у спілкуванні й взаємодії. Навчаючись побудові стосунків з дорослим “на рівних”, дитина-дошкільник проектує цей досвід на взаємини з однолітками, розвиваючи дружні зв'язки, діючи спільно, виявляючи бажання й уміння співпрацювати, зберігати дружньо-діловий стиль спілкування [1].

Принципами, що дозволяють педагогу дотримуватись стратегії побудови партнерських взаємовідносин є наступні (за О. Пастюк): - систематичні спостереження за тим, що відбувається з дітьми зі сторони педагога; - організація ігрової групової діяльності дітей; - створення умов, в

яких діти спілкуються (говорять,чують, дивляться і діють одночасно); - врахування вихователем підсвідомого бажання дитини бути неповторною; - набуття знань і умінь через зміст дитячої діяльності; - спостереження педагога з метою виявлення набутих вихованцями життєво необхідних навичок чи життєвого досвіду тощо [2, с. 42–44].

Своєю чергою ефективність у створенні партнерських взаємин між вихователем та дітьми довели такі форми організації діяльності:

1) робота на заняттях у малих групах (саме у такій мікрогрупі виникають емоційно сприятливі умови для порівняння дитиною своїх знань, умінь і навичок з однолітками); 2) організація взаємодії мікрогруп між собою (це дозволить кожному вихованцю, як рівноправному учаснику мікрогрупи поставити мету своїх дій, шукати вирішення поставлених задач, відчувати свободу вибору знань, самостійно приймати рішення); 3) обмін думками між дітьми і дорослими (сприяє формуванню вміння висловити власну думку, погляд, не боячись осуду педагога); 4) проектування рівноправних партнерських взаємин між дорослими учасниками навчально-виховного процесу (педагогами, співробітниками ДНЗ, батьками); 5) організація комунікативних ігор, спрямованих на формування співчуття, співпереживання, розвиток відкритості.

Не викликає сумніву й необхідність для вихователя розвивати свою експресію у руслі побудови партнерських взаємин у дошкільному навчальному закладі. Маємо на увазі інтонаційну виразність мови, вміння цілеспрямовано підсилювати окремі компоненти прояву різних емоційних станів (гніву, незадоволення, любові, радості), що є важливою умовою підвищення педагогічної майстерності (В. Котирло) [3, с. 55]. Цінним є також й вміння враховувати і реакції дитини на ті чи інші засоби, прийоми емоційного впливу. Експресія почуттів розрахована також на те, щоб привернути увагу дитини до певного явища, події, факту, спонукати її зрозуміти почуття людини, яка перебуває поряд, відчути їх.

Побіжно зупинившись на особливостях партнерських взаємин між вихователями й дітьми у дошкільному навчальному закладі, вбачаємо в них значний педагогічний потенціал, що дає змогу педагогам виховати всебічно розвинену креативну особистість, майбутнього громадянина. Дотримання принципів та організаційних форм стратегії партнерських взаємовідносин, а також активної доброзичливої педагогічної позиції вихователем дозволить трансформувати взаємини у ДНЗ, перевести їх на рівень емоційного комфорту, емпатії, зацікавленості в успіхах один одного, уваги до інтересів і потреб вихованців, толерантності.

Список використаних джерел:

1. Букатов В.М. Карманная энциклопедия социо-игровых приёмов обучения дошкольников / В.М. Букатов. – СПб : Образовательные проекты ; М. : НИИ школьных технологий, 2008. – 160 с.

2. Пастюк О.В. Партнёрство детей и взрослых? А почему бы и нет! : монография. – Запорожье : ООО “ЛИПС” ЛТД, 2010. – 144 с. : схемы, табл. – (Бібліотека вихователя дошкільного навчального закладу). – Библиогр. : с. 136, 141-142.

3. Котирло В.К. Развитие гуманных чувств детей у сплкуванні з вихователем / В.К. Котирло // Виховання гуманних почуттів у дітей / С. Ладивір, О. Долинна, В. Котирло, С. Кулачківська, О. Вовчик-Блакитна, Ю. Приходько. – Тернопіль : Мандрівець, 2010. – С. 53–76. – (Сер. “Дитина замовляє розвиток”).